

Оё фурухтани чизҳои ҳаром мисли гушти хук ба ғайри мусалмонҳо қоиз аст ?

[Тоҷики – Тажикӣ – طاجيکيۃ]

Муҳаммад Солиҳ ал-Мунаҷҷид

Тарҷумаи : Мисбоҳуддини Ҳамид

2009 - 1430

islamhouse.com

هل يجوز بيع المحرمات كالحم الخنزير لغير المسلمين؟

«باللغة الطاجيكية»

محمد صالح المنجد

مترجم : مصباح الدين حميد

2009 - 1430

islamhouse.com

Оё фурухтани чизҳои ҳаром мисли гушти хук ба ғайри мусалмонҳо ҷоиз аст ?

Суол кунандае пурсид: Ман дар ширкате кор мекунам ки оид ба киштиҳои боркаш аст, ва вазифаи ман хидмат ба киштиҳоест ки омаду рафт мекунанд, ва аксари ин киштиҳо коргарҳояшон ғайри мусалмон мебошанд, ва аҳёнан соҳиби ширкат ки ман дар он кор мекунам ба онҳо гушти хук мефурушад, сипас аз фоидаи ин тиҷораташ ба мо ҳам медихад, ва мо коргарҳо ин пулро бо эътибори ин ки фурухтани гушти хук ба ғайри мусалмонҳо ҷоиз аст гуфта, ин пулро мегирем, чунки мо на дар Қурон ва на дар суннати Паёмбар надидаем ки фурухтани гушти хукро ба ғайри мусалмонҳо ноҷоиз гуфта бошад.

Ин чунин агар шумо гуед ки ҳукми фурухтани гушти хук мисли ҳукми фурухтани арақ аст, чунки Паёмбар фурухтани арақро манъ карда буд, ин қиёс имкон надорад, чунки дар замони Паёмбар хукҳо вучуд доштанд барои ҳамин агар фурухтанаш ба ғайри мусалмонҳо ҷоиз намешуд чуноне ки аз фурухтани арақ манъ карда буд ва фурушандаро лаънат гуфта буд ҳамон хел аз фурухтани гушти хук ҳам манъ мекарду фурушандаро лаънат мегуфт, локин мушкилоти мо дар инаст ки аз баъзеҳо шунидем ки гирифтани ин пул ҳаром аст, ва дар дили мо шак пайдо шудааст пас мо чи кор кунем.

Оё ба сабаби ин ки мо дар савдои ин гуштҳои хук ҳамроҳ нестем, агар аз ғоидааш бигирем ба мо зараре намерасад?

Зеро ин ки соҳиби корхона онро ба мо мисли садақа медиҳад, яъне у аз ин ғоидаҳояш барои мо садақа медиҳад ва мо асли ин ғоидахоро медонем ки аз фуруши гушти хук аст.

Ва, оё Паёмбар бо таври ошкор дар ягонҷо амр кардааст ки ба ғайри мусалмонҳо гушти хук нафурушед? чуноне ки медонем гушти хук барои аҳли китоб ҳаром нагардида буд.

Ва ба ин суол шаиخ Муҳаммад Солиҳ Мунаҷҷид чунин ҷавоб дод:

Ҳамду ситоиш Худоро

Аввал ин ки барои касе ки аз аҳли илм нест фатво додан барои у ҷоиз нест, ва ин хел инсон бояд бидонад ки ин коре ки у мекунад бисёр хатари бузурге дорад, ҳамчуноне ки Худованд ҳам ин корро ҳаром гардондааст, чуноне ки у мефармояд:

﴿ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ
وَالْبَغْيَ يَغْيِرَ الْحَقَّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا
وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴾ الأعراف/۳۳

"Бигу яқинан ҳаром гардонид Парвардигори ман беҳаёихоро, чи ошкор бошад ё пушидаву пинҳон, ва ҳаром кардааст гуноҳ ва зулму таҷовузи

ноҳақро, ва ҳаром кардааст ин ки шарики Худо муқарар кунед чизеро ки Худованд ҳеҷ далиле барои он нозил накардааст, ва он ки бигуед бар Худо он чиро ки намедонед".

Барои ҳамин ҷоиз нест барои инсон чизеро ҳаром бигуяд ё ҳалол бигуяду барои суҳанаш далели саҳеҳ надошта бошад, чуноне ки Худованд мефармояд:

﴿ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴾ النحل/ ۱۱۶

"Ва магуед чизеро ки баён мекунад ҳукми онро забони шумо бардуруғ, ки он ҳалол асту ин чиз ҳаром(аз пеши худ надоништа ҳукм накунад) то (ба ин ҳукми дуруғатон) ифтиро кунед бар Худо дуруғро (чизеро ки Худо нафармудааст). Албатта растагор намешаванд онҳое ки нисбат медиҳанд ба Худо дуруғро".

Дувум ин ки фурухтани гушти ҳук ҳаром аст хоҳ ба мусулмон бошад ё хоҳ ба ғайри мусалмон, ва далел барои ин суҳан, Худованд мефармояд:

﴿ قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ﴾ الأنعام/ ۱۴۵

"Бигу намеёбам дар Қурон ҳеч чизеро ки ҳаром бошад хурдани он бар (шахси) хуранда магар он ки (он ҳайвон)худмурда бошад ё хуни забҳ (рехташуда аз гулуи ҳайвон) ё гушти хук пас яқинан ҳаром аст ё он чи фисқ (нофармони) бошад, ки ба ғайри номи Худо забҳ шуда. Пас ҳар ки дармондаву ночор шавад (пас бихурад аз ин ҳаромҳо) ғайри таҷовузқунанда (миқдоре ки қонашро аз даст надихад) ҳамано Парвардигори ту омурзандаву меҳрубон аст".

Паёмбар барои мо як қоидаи бузурге гузоштааст, ки метавонем дар ҳама чиз аз у истифода барем, чуноне ки у мефармояд:

(إِنْ لَمْ يَكُنْ مِنْ حَرَمِ اللَّهِ إِذَا حَرَّمَ شَيْئًا حَرَّمَ ثَمَنَهُ) رواه أبو داود (٣٤٧٧)
وصححه الشيخ الألباني في " غاية المرام " (٣١٨)

Яъне "Агар Худованд чизеро ҳаром гардонид қимати (пули) уро низ ҳаром гардонидааст". Ривояти Абудовуд шаиҳ Албони уро дар китоби Ғоятул маром с318 саҳеҳ гуфтааст.

Ин чунин Паёмбар дар ҳадиси дигар мефармояд:

عن جابر بن عبد الله - رضي الله عنهما - أنه سمع رسول الله - صلى الله عليه وسلم - يقول عام الفتح وهو بمكة: { إِنْ لَمْ يَكُنْ مِنْ حَرَمِ اللَّهِ إِذَا حَرَّمَ شَيْئًا حَرَّمَ ثَمَنَهُ } فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَرَأَيْتَ شَحُومَ الْمَيْتَةِ فَإِنَّهَا يَطْلَى بِهَا السِّفَنُ وَيُدْهَنُ بِهَا الْجُلُودُ، وَيَسْتَصْبَحُ بِهَا النَّاسُ؟ فَقَالَ: { لَا، هُوَ حَرَامٌ }. ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - عِنْدَ ذَلِكَ: { قَاتِلِ اللَّهُ الْيَهُودَ إِنْ لَمْ يَكُنْ مِنْ حَرَمِ اللَّهِ إِذَا حَرَّمَ شَيْئًا حَرَّمَ ثَمَنَهُ }

شحوما جملوه ثم باعوه فأكلوا ثمنه } . رواه البخاري (١٢١٢)
ومسلم (١٥٨١) .

Яъне аз Чобир ибни Абдуллоҳ ривоят аст ки гуфт аз Паёмбар дар соли Фатҳи Макка шунда ки мегуфт: Худованду Паёмбараш фурухтани арақ, худмурда, ва хуку бутхоро ҳаром гардондааст, касе ба Паёмбар гуфт, Эй Расули Худо дар мавриди чарбуи худмурда, ки мардум аз он дар сохтани киштиҳо ва раған додани пустҳо ва рушан кардани чароғҳо истифода мекунад чи мегуед? Паёмбар гуфт: "На, ҳаром аст" баъди ин суханаш Паёмбар гуфт: "Худованд лаънат кунад Яхудихоро вақто ки Худованд чарбуи худмурдаро бар онҳо ҳаром гардонид, рағанаширо об карда гирифтанд, сипас пушташиро фурухта ва пулаширо хурданд". ривояти Бухори ва Муслим

Имом Навави гуфт:

Аммо дар бораи худмурда ва арақу хук, тамоми мусалмонҳо итифоқ (ичмоъ) кардаанд ки фурухтан ва ё хурдани онҳо ҳаром аст.

Қози гуфт: мақсад аз ин ҳадис инаст ки ончизе ки хурдан ё истифода бурданаш ҳаром аст фурухтанаш ҳам ҳаром аст, инчунин хурдани пулаш ҳам ҳаром аст чигунае ки дар ин ҳадис омадааст. Шарҳи Муслим 8ё11)

Ибни Раҷаб мегуяд: Аз ин ҳадисҳо маълум мешавад ки Худованд ҳар як чизро ки истифода бурданашро ҳаром гардондааст, фурухтану хурдани пули уро низ

ҳаром гардонидааст, чигунае ки Паёмбар ошкоро ба мо хабар додааст:

"إِنَّ اللَّهَ إِذَا حَرَّمَ شَيْئاً حَرَّمَ ثَمَنَهُ"

Яъне агар Худованд чизеро ҳаром гардонид қимати (пули) уро низ ҳаром гардонидааст.

Ва ин калима ӯом аст, ҳадиси дар боло зикр шуда ҳамаи чизҳое ки истифода бурданашон ҳаром аст дар бар мегирад.

Ва ин чизҳо бар ду қисманд:

Қисми якум: Он чизе ки баъди истифода бурдан боқи мемонад, мисли бутҳо, истифода бурдан аз бутҳо монанди инаст ки уро ба Худо шарик биёри, ва ин бузурғтарин гуноҳ аст, ва нисбат дода мешавад ба ин қисм китобҳои ширкиву сеҳру чоду, ва китобҳои бидъативу гумроҳкунанда, ва инчунин олатҳои мусиқи ва харидани канизак барои сурудхони.

Қисми дувум:

Он чизеки баъди истифода бурданаш боқи наемонад ё ин ки аз байн меравад, мисли хук, худмурда ва шароб, ин чизҳо ҳам хурданаш ҳаром аст ва ҳам фурухтанаш чи хеле гуфта будем, аммо истифода бурдан аз шароб масалан дар хомуш кардани оташ, ё ин ки хурдани гушти хук барои инсонне ки дигар илоҷ надорад ва агар нахурад шояд аз гуруснаги мемирад ҳамаи инҳо истиснои ҳастанд,

ва мақсади Паёмбар аз ҳаром гуфтаниш нушидани шароб ва хурдани гушти хук аст.

Аз лаҷнаи доима пурсида шуд, оё тиҷорат кардан бо шаробу гушти хук ҷоиз аст, агар ба мусулмонон фурухта нашаванд?

Лаҷнаи доима дар ҷавоб чунин гуфтанд: Ҷоиз нест тиҷорат кардан бо чизҳое ки Худованд онҳоро ҳаром гардонидаст чи хуроквори бошад мисли шаробу гушти хук ва чи ғайри хуроквори, ба кофирон, чунки Паёмбар фармудааст агар Худованд чизеро ҳаром гардонид пулашро ҳам ҳаром гардонидаст, ин чунин Паёмбар нушанда ва фурушанда ва харанда ва боркунанда ва бор кашанда ва обчафанда ва меҷафидаги ва фоида хурандаи шаробро лаънат гуфтааст. фатво аз лаҷнаи доима 13ё49

Дуюм: инчунин сухани суолкунандае ки (фурухтани гушти хук ба ғайри мусалмонон ҳаром нест ва ягон далиле на аз Қурон ва на аз Суннат барои ҳаром будани фурухтани гушти хук ба ғайри мусалмонон вуҷуд надорад) Ин сухан дуруст нест, балки бе шубҳа далелҳо аз Қурону Суннат ва иҷмоъи уламо бар ин аст ки фурухтани гушти хук ҳаром аст, ва далелҳо дар умум далолат бар ин мекунанд ки фурухтани гушти хук хоҳ ба мусалмонҳо ва хоҳ ба ғайри

мусалмонҳо ҷоиз нест, чунки далилҳо далолат бар ҳаром будани фурухтани у бо шакли ӯом мекунад бе ягон истисно.

Балки агар гуфта шавад: мақсад аз ҳаром будани фурухтан ин фурухтани у ба кофирон аст, ин дуруст аст, чунки мусалмон аслан гушти хук намехарад, пас уро чи кор мекунад дар ҳоле ки у медонад ки Худованд уро ҳаром гардонидааст.

Ва инчунин сухане ки (Дар замони Паёмбар хукҳо вуҷуд доштанд, агар фурухтанаш ба ғайри мусалмонҳо ҷоиз намешуд чуноне ки аз фурухтани арақ манъ карда буд ва фурушандаро лаънат гуфта буд ҳамон хел аз фурухтани гушти хук ҳам манъ мекарду фурушандаро лаънат мегуфт). Ин сухан ҳам нодуруст аст, чун ки шарт нест ки ҳарчиро ки Паёмбар ҳаром гуфт кунандашро лаънат гуяд, балки барояш кифоят аст ки аз у манъ кунад, ё ба мо хабар бидиҳад ки он чиз ҳаром аст, чи хеле ки фурухтани гушти хукро ҳаром гуфт.

Аммо нисбат ба пулҳое ки мегиред, беҳтараш инаст ки вақто ки шумо бидонед ки он пулҳо ҳароманд аз онҳо дури ҷуед, чунки вақто ки шумо ин пулро гирифтед далолат бар ин мекунад ки шумо ончи ки соҳиби ширкат мекунад бар он розиед, барои ҳамин бар шумо воҷиб аст ки уро насихат кунед, ва кори уро инкор кунед ва уро мавъиза кунед то ки ин корашро бас кунад (тарк кунад) ва инро доништа гиред

ки ҳар касе ки кореро ба хотири Худо тарк кунад
Худованд ба ҷои у барояш беҳтарашро насиб хоҳад
кард.

**Аммо пулҳое ки пеш аз ин ки ҳукмашонро
фаҳмидед, гирифта будед мушкиле нест
иншоолоҳ.Худованд дар оятҳои таҳрими
Рибо мефармояд :**

﴿ فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ
إِلَى اللَّهِ ﴾ البقرة/۲۷۵

"Пас касе ки расид уро панде аз ҷониби Худо
пас дасткаши намуд аз ин кор пас урост он чи
гузошт ва кораш муфавваз аст ба Худо".

Дуо мекунем ки Худованд ҳамаи моро ризқи
ҳалолу бобаракат бидиҳад.

Ва Худованд донотар аст.